

FİNANSAL İSTİKRAR RAPORU

Kasım 2021

Sayı: 33

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İdare Merkezi

Hacı Bayram Mah., İstiklal Cad. No:10 06050 Ulus Altındağ Ankara, Türkiye

Tel: (+90 312) 507 50 00

Faks: (+90 312) 507 56 40

Ana Sayfa: <http://www.tcmb.gov.tr>

E-mail: bankacilik@tcmb.gov.tr

ISSN 1305-8576 (Çevrimiçi)

Kamuoyunu bilgilendirme amaçlı olarak hazırlanan bu rapor esas olarak Eylül 2021 verilerine dayanarak hazırlanmakla beraber, raporun yayımlandığı tarihe kadar yaşanan gelişme ve değerlendirmeleri de içermekte olup, tüm içeriği ile TCMB Genel Ağ Sisteminde yer almaktadır. Bu raporda yer alan bilgi ve verilere dayanarak verilecek kararların sonuçlarından TCMB sorumlu tutulamaz.

Önsöz

Finansal İstikrar Raporu'nun son sayısından bu yana, iktisadi faaliyetteki güçlü toparlanma eğilimi aşılanmanın hızlanması ve dış talebin desteği ile sürmektedir. İhracattaki canlı seyir ve turizm sektöründeki toparlanma cari işlemler dengesindeki iyileşmeyi desteklemektedir.

İktisadi faaliyetteki güçlü seyir reel sektör firmalarının ciro, kârlılık ve likidite göstergelerine olumlu yansımaktadır. Reel sektör YP pozisyonundaki iyileşme devam etmektedir. Salgınla birlikte artan reel sektör ve hanehalkı borçluluk oranları salgın öncesi seviyelerine gerilemiştir. Hanehalkı finansal varlıklarının yükümlülüklerine göre daha fazla artması bireylerin borç ödeme kapasitesini desteklemiştir.

2021 yılında kredi büyümesindeki yavaşlama temelde ticari kredilerden kaynaklanırken, para politikasında yakın dönemde yapılan güncellemeler sonrasında ticari kredi büyümesi toparlanmaktadır. Cari denge ve enflasyon görünümü için önem arz eden bireysel kredi büyümesine yönelik güçlendirilen makroihtiyati çerçevenin etkileri yakından takip edilmektedir. Bankacılık sektörü aktif kalitesindeki olumlu görünüm korunmakta ve sektörün likidite şoklarına karşı yeterli tamponu bulunmaktadır. Sektörün kârlılık performansındaki iyileşme sermaye yeterliliğini desteklemektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda enflasyonda kalıcı düşüğe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli yüzde 5 hedefine ulaşmaya kadar elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edecektir. Fiyatlar genel düzeyinde sağlanacak istikrar, ülke risk primlerindeki düşüş, ters para ikamesinin ve döviz rezervlerindeki artış eğiliminin sürmesi ve finansman maliyetlerinin kalıcı olarak gerilemesi yoluyla makroekonomik istikrarı ve finansal istikrarı olumlu etkileyecektir. Böylelikle, yatırım, üretim ve istihdam artışının sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde devamı için uygun zemin oluşacaktır.

Bu çerçevede, finansal istikrara ilişkin güncel durum ve görünümle birlikte küresel ve yurt içi makroekonomik gelişmelere yer verdiğimiz Finansal İstikrar Raporumuzun 33'üncü sayısının okuyucular için faydalı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Şahap KAVCIOĞLU

Başkan

İçindekiler

I. Genel Değerlendirme	1
II. Makroekonomik Görünüm	3
II.1 Uluslararası Gelişmeler	4
II.1.I Kutu: Gösterge Faiz Oranları: Bankalararası Borç Verme Faiz Oranlarından (IBOR) Yeni Gösterge Faiz Oranlarına Geçiş Süreci.....	8
II.1.II Kutu: Finansal İstikrar Çerçevesinden Siber Sağlamlık.....	11
II.2 Yurt İçi Temel Makroekonomik Gelişmeler	14
II.2.I Kutu: Finansal Piyasaların Etkin İşleyişine Yönelik Atılan Adımlar	17
II.2.II Kutu: Çevreci Ekonomiye Geçiş Sürecinde İstihdam Piyasasına Yönelik Fırsatlar ve Riskler	21
III. Finans Dışı Kesim	24
III.1 Hanehalkı Gelişmeleri	25
III.2 Reel Sektör Gelişmeleri	34
III.2.I Kutu: Salgın Döneminde Sektörlerin Faaliyet ve Finansal Göstergelerindeki Gelişmeler.....	43
IV. Finansal Kesim	46
IV.1 Kredi Gelişmeleri ve Kredi Riski	47
IV.2 Likidite Riski	59
IV.2.I Kutu: Zorunlu Karşılıklar Kapsamında Banka Bilançolarında Türk Lirasının Payının Artırılmasına Yönelik Adımlar.....	65
IV.3 Faiz ve Kur Riski.....	69
IV.4 Kârlılık ve Sermaye Yeterliliği	74
Kısaltma Listesi	80